

Kısa Öykü Yarışması Üçüncüsü

Rumuz: SADE

Ayşe YILMAZ

İÇİNDE İÇİN İÇİN

Kirli döşekte ölüme hasret ihtiyar yorgun, cılız bir nefes daha verdi. Bütün evlatları başında ölüm halinin derhal vuku bulmasını ister konumda gibiydi. Birkaç mor halka ile çepeçevre kuşatılmış nemli gözleri işini yeni tamamlamış bir bıçkı yetisinde tavana dikilmiş hayat özütünün neferliğini yapıyordu. Dışsızlığının vebali derin, dipsiz kara bir kuyuya benzeyen ağzı hafif aralanmış; dudakları izsi birer çizgi oluvermişti. Burun delikleri nefes almaktan öte kapmak ümidiyle iyice açılmış, ağız yardımını olmasa tek başına yaşam iletisi olamayacağını ve dangıl dungul tüm dünyalığı silkeleyerek bırakacağını ilan eder haldeydi. Derin kırıksıklarla örülmüş alını yazılmış yazının tecellisini bekler halde, namaz takkesi eğreti vaziyette son kez takıldığının farkındaydı sanki.

Yeşil damarları kabarmış, kırıksıklıklarla alabildiğine örülmüş etsiz ellerinden birini zoraki bir basiret eşliğinde baygın bir dinginlik fakat müthiş bir ıstırapla havaya doğru kaldırdı. Bu ahval dağılan dikkati tek noktaya odakladı. Yaşlı adam yeknesak hareketleri ile evlatlarına, evlatlarının evlatlarına, evlat yarısı akraba ve komşulara tek bir sır ifşa etme çabasındaydı. Tüm hane sakinlikleri sakinliklerini kıyıda köşede bırakarak fısıldaşmaya, kaynaşmaya başlıyor ya da o ihtiyar algıya öyle geliyordu. Neydi bu sır, kah miras akla geliyordu, kah ilk kez itiraf edilecek bir eş, kah da alacak verecek.

Dönerek düşen yıldızlar geldi küçük torunun aklına. Döne döne düşen milyonlarca yıldız... Biteviye devam eden bereketli bir hareketlilik... Dedesiyle bedestende gördüğü terlikler şimdi

belleğini yeniliyor. Bütün yaşanmışlıklar adını hayat değil hatıra koymuş. Daha küçük o zamanlar dede diyor şu ıslıl ıslıl parlayan terlik benim olsa yıldız gibi parlak ıslıl ıslıl. Dede terliği almayı çok istiyor fakat fakirlik bit yeniği gibi düşüyor niyetin üstüne. Ah be güzel torunum diyor, dışı ısıltılı olandan sakınasın ki senin gözlerindeki ısıltıyı bastırmasın. Bir vakitler bir alim varmış çok okur, çok yazar deve yüküyle para kazanır, paranın meteliğine dokunmaksızın uman her avuca dağıtırmış. Derken günlerden bir gün hükümdar onu huzuruna çağırılmış ey alim zat şimdi bir sualim olacak sana. Alim zat nurlu çehresini çevreleyen tebessümle başını biraz daha kaldırmış sorun ki şereflenelim demiş. Padişah benim halkım seni benden çok sevip saymaktadır, ilkin senin adını sonra benim adımı anmaktadır. Buna dargınlığım yoktur fakat sırrını merak ederim. Küçük torunun gözleri iyice açılmış bedesteni dolduran gürültülü kalabalıktan uzaklaşan birkaç kişi mihlanmış gibi olduğu yerde donakalmış, sırrın gizemli tadını damağında hissediyordu. Dede ardına doğru biraz doğruldu şimdi karar ver dedi bu terlikleri alırsan sırra eremezsin. Kız minik eli ile dedesinin tek parmağını sımsıkı tutmuş sabit gözlerle ona bakıyor ve istemem dedem istemem diyordu. Söyle dede ne demiş o zat, dede güldü padişahı dideden düşüren sırrı almak bu denli kolay mı güzel torunum hadi gidelim o halde.

Eve geldi nesli tükenen bir kelebeğin kanat çırpışlarının oluşturduğu heyecanı kabinde hissederek annesine koştu. Olanları anlattı, yardım diledi. Annesi hiçbir şey anlamamış ah kayınbaba ne cimrisin sen yaptın yine yapacağını diyerek düştüğü duruma hayıflandı. Sır dedi güldü, gülmeye çalıştı, durdu. Sır sır demek kızım asla ulaşılmayacak demek. Aklını yorma...

Kız kır atı tımar eden babasına koştu. Babasına seslendi babası şaşıtı kızını buraya daha önce hiç gelmemişti. Diz çöktü güzel yüzlü kızını daha net görebilmek maksadıyla. Kız babasının güçlü kollarından birine sımsıkı sarıldı yardım dilemedi bu kez yardım dilendi. Sırrı sordu, alim efendi ne demiş ola kocaman padişaha. Babası, babasının aynı hikayeyi kendisine anlattığını anımsadı da sonunu anımsayamadı. Bir alim vardı tamam oraya dek hatırlıyor derken padişah orası da tamam

ya sonrası... Şimdi kendisi alim olsa padişah onu çağırırsa aynı soruyu ona sorsa ne derdi acaba. Babalar her soruyu menus olsun olmasın bir lider edasıyla mağrur yanıtlarlardı yanıtlamalılardı. Lafügüzaf kekelemeler kızının kinayeli tebessümü ile tepesinde bomladı. Bilememişti. Babalar bilmeliydi oysa, külhanca bir öfkeyle küflenmiş sırrı deşelemeye başladı. Geriye ket vuruyor ama aslında yanıtı bulamadığı her saniye kafasını taşlara vurmak istiyordu. Külfetli bir maceranın ortasında madde başı olabilecek utancı mermi hızıyla yüreğine saplanmış hissetti. Sustu suskunluk kızının gitmeyişiyle lastik gibi uzadı. Eve git emi, gelirken sana ne getireyim keten helva alayım mı? Kızın yüzü manadan uzaklaşıldığını bilmiş olmalı ki düştü, babası için bu an ise kötü bir düştü. Kızı eve giderken baba diz çöktüğü yerden doğruldu, mangal gibi yüreği sırrın soru işareti tarafından sıkıştırılmıştı.

Teyzesine koştu en sevdiği teyzesine, yeni evlenmişti bu teyzesi bodur ağaçlardan meyve koparıyor, sonra sepete atıyor bunu yaparken de inceden, yanık bir türkü söylüyordu. Küçük kız usulca yaklaştı teyzesine böööö diyecek onu korkutacak sonra karnını tuta tuta gülecekti. Türkü şöyleydi: Yaşlılık sıradan geliyor dostlar. Sıra ile yaşlılık sıra ile sırrı sormak. Teyze hikayeyi can kulağı ile dinledi, duraladı. Bölüntü elmayı kızın eline sıkıştırdı. Halana de o okul tahsil etti, hem de ilkokul üçe kadar, mutlak bilir hikayenin sonunu ya da sırrı.

Hala hala halaaaa..... Ne diyon kız, yavaş ünle bebe yenice daldı, valla sırtım koptu salla ha salla. Nedense ilerledikçe aksileşiyor. Sen böyle değildin akıllıydın halam, de hele ne deyeceksen. Sır kelimesini duyunca yorgunluktan küçülmüş gözleri hafifçe aralandı, dirsek ata ata dedikodu etmenin efsaneleşen, alışkanlıklaşan keyfiyetini hissetti. Oysa bebek doğalı bu keyiften çokça uzak kalmıştı. Eften püften bir bahaneyle eve döndü ama sır da neyin nesiydi acaba...

Amca yaşlı bir adam feda edecek zamanı yok şimdi kahve köşesinde, diğer amca çeşme başında suya gelecek akçalı kızlara işmar etmekte, dayının akli şehre göçmekte, üç bölenin üçü de

harman vaktinin telaşı ile neredeyse aç gezmekte... Kimse daha evvelce sırra dair tek zerreye tesadüf edemedi fani zihinde. Gönül işiydi oysa sır denilen...

İlk zamanlar sır kavramı cazip geldi minik kıza, sonra dünyalık darağacına o da asıldı. İyi bir okul okumalı en azından okumaya çalışmalıydı. Dünya heveslerin bin bir türlü ile amansızca örülmüştü. Son durak ölümdü, ölüm hevesi ise bıkkınlık zamanlarında doğar, doğuma lanet olarak dudaklardan akardı. Dedesi sırrı bir daha ağzına almadı, torun unuttu, annesi kayınpederinin cimri olduğundan bu olay sayesinde somut örnek bulma keyfiyetiyle uzun uzun bahsetti; fakat bir vakit sonra bu anlatı konu komşunun canını sıkmaya başlayınca bir köşeye bıraktı. Babası yeni atlar aldı, birçok at sattı sonra inek aldı daha sonra onu da sattı; şimdi hac modaydı en iyisi oralara sirayet etmeli tüm bildiklere hediye ile dönmeli sonra oraları bilene bilmeyene anlatmalıydı. Babaydı bilmeliydi farklı olmalı, farksız bir istekle evlatlarını sevindirmeliydi. Teyzesi, halası, emmi, dayı, böyle kısacası işte şimdi burada bekleyenler sırrı hiç bilemedi; hepsi hayatta hayatla bilendi, küçük öfkelerin büyük sahipleri oldu.

Sabır ve sükunun yürekleri deşen hassas çığlığına kulak tıkadılar tüm tanıdıklar, her fevri lüzumsuzluğu alelade olmaktan derhal kurtarıp yüce konu ilan edip dünya yerleşkesine bir tuğla daha koydular. Faniyi sevmek de fani ve geçici ise neden şu an yaşlı yarı ölü adamın başında muhabbete daldılar? Ölüme rağmen aramızda dünyayı sevmeyen var mıydı, yalanlara bel bağlayan yok muydu? Çalışıp yorgun düşerek yorgana sığına sığına derince uyurken kaçımız vicdan muhasebesinde terazinin kefelerine ahiret ve cihan için çabayı koyup ağır olan tarafı, tarafsızca ölçmüştü? Alınan her nefesin aslında vefata götüren yolda bir adım olduğunu, kinin insanlıktan insanı alıkoyduğunu, her anın şahitlerle ve her alnın secdede denk durduğunu, mahşerde şefaati umulduğunu, güvercin donuna giren erenlerin de bizler için var olduğunu, nefsin terbiyesi için azmin sunulduğunu, bir düşmanın çok bin dostun az bulunduğunu, Allah diyen dilin hem üst hem alt damağı şahit koştüğünü, medet umulan her nesnenin de bir başka nesneden medet umduğunu, ölmeden ölmek denilen yola nasıl baş konulduğunu, gökten düşen katrelerin ayrı ayrı yeryüzüne

nasıl koşup birlik zamanında bir olduğunu, fakir ile zenginin bir top kefenle nasıl dünyalıklardan soyunduğunu bunları kimlere sormalı, kimlere anlatmalı?

Küçük torun, onlarca hakikat sorusundan birkaç hırıltı ile ayrıldı. Dedesine son kez baktı ihtiyarın ayakları soğumaya durmuştu; çünkü can teni evvela ayaklardan sıyrılıp terk ediyordu. Gözleri tek bir noktaya odaklanmış sevdiği tüm suretleri görüyordu. Dudak kıvrımları net ve mütebessim; ölüm ılık bir yaz akşamı, serin odada çok hoş geliyordu. Dedesinin göz bebekleri büyüyor yaşlanan gözlerinden aşağı tomar tomar damlalar süzölüyordu. Son kez bütün gücünü toplayan ihtiyar, torunun yaklaşmasını işaret etti; dili kararmış ağzını açıp derin bir nefesi fısıltı gibi bıraktı dışarı ve alimin padişaha yanıtını nefes eşliğinde derin bir musiki gibi dudaklarından aşırđı, rahatladı tekrar gülümsedi ve hakikate kucak açtı. Başucunda bekleyenlerin gözü toruna döndü ne dedi dediler ne dedi:

- “Siz akçe dağıttınız, biz hakikat

Siz ülkeler fethettiniz, biz gönüller

Siz şanlı komutanlar izinde koştunuz, biz Hacı Bektaş tozu yuttuk

Ey hünkârım varın gerisini siz düşünün bizi seven neden sever?”

Kız bunları söylerken sarsılarak ağlıyor, bedestende anlatılan hikayenin başını çoktan unutan akraba, eş dost birbirinin yüzüne bakarak hatta birlik olarak ne diyor bu kız diyorlardı. Oysa tasavvuf öğretisinde bilgi bir ışıktı Hacı Bektaş gönlünde bütün yolları aydınlatırdı. Elde olanların terki Mevla’ya ulaşmanın keyfini hissetmek için lazımdı. İçinde kin, kibir, öfke, düşmanlık, kıskançlık, riya bulunanlar ne dem yunsanlar arınamazlardı. Nitekim hakikat çıkan ağızdan ziyade değen kulakta mekan kurardı. Kızın yüreğinde geniş bir kapı aralandı, tarifi güç bu kapının cereyanına kapılan kız hakikat kapısını aralayan dedesinin aslında “Param yoktu kızım o terlikleri sana alamamıştım, helal et hakkını” dediğini kimseye anlatmayacaktı.

SON